

binnen de universiteit bijzonder slecht geregeld. Systematische verslaggeving bij een universiteit is ook wel moeilijker, dan in een organisatie van toegepast wetenschappelijk onderzoek. Wel zijn er natuurlijk de publikaties. Het universitaire onderzoek moet naar mijn mening, behoudens enkele noodzakelijke uitzonderingen, bestemd zijn voor publikatie. Dat is ook een vorm van verslaggeving en verantwoording, maar dan 'n verantwoording tegenover de wetenschappelijke wereld. In 'n organisatie voor toegepast onderzoek is verslaggeving in de eerste plaats een verantwoording tegenover een opdrachtgever. Dat is bij 'n universiteit niet zo. De leiding van een universiteit stelt de medewerker in de gelegenheid wetenschappelijk onderzoek te verrichten met grote mate van keuzevrijheid. Bij de gezondheidsorganisatie TNO is dat anders. Daar is de opdracht onderzoek te verrichten ten behoeve van de volksgezondheid. En aan die norm kan een onderzoek, waarmee een laboratorium zich heeft beziggehouden, getoetst worden. Dan kan er gezegd worden: dat onderzoek dat u daar doet, dat is heel aardig en interessant, maar 't heeft met de gezondheid van een volk heel weinig te maken.

Het onderzoek aan een universiteit daarentegen is overwegend zuiver wetenschappelijk onderzoek, gericht op het verleggen van de grenzen van onze kennis, op de verdieping van ons inzicht. En daarvoor gelden andere normen, ook voor de verslaggeving, dan voor het toegepast wetenschappelijk onderzoek. En ik geloof dat het behoud van deze vrijheid van het zuiver wetenschappelijke, grensverleggende onderzoek, een essentiële voorwaarde is voor het behoud van het eigen karakter van het universitaire onderzoek. Ik bedoel daarmee niet dat het waardenvrij onderzoek is. Dat bestaat niet. Geen *"science pour la science"*. Elk wetenschappelijk onderzoek is onderzoek van de door God geschapen wereld, waarin de mens gesteld is met de opdracht die wereld te kennen en te onderzoeken. En men kan God en de wereld daarin dienen. Dat is ook begrepen in de doelstelling van de VU.'

VU-magazine: Hoe kijkt u als voorzitter van de vereniging aan tegen tendensen om het onderzoekswerk aan de Nederlandse universiteiten te centraliseren?

Prof. Sizoo: 'De enorme uitbreiding van het terrein van wetenschappelijk onderzoek en de geweldige kosten die daaraan verbonden zijn, brengen inderdaad mee de noodzaak dat er regelen worden opgetreden, dat er gestreefd wordt naar coördinatie, naar het vermijden van onnodige duplicatie, en dat

kan ook meebrengen dat bepaalde gebieden van onderzoek met name worden aangewezen aan bepaalde universiteiten.

U vraagt me hoe ik als voorzitter van de vereniging daar tegenaan kijk. Ik zou het in de eerste plaats willen zien gewoon als Nederlands burger en zeggen dat een doelmatig gebruik van in Nederland beschikbare financiële en personele hulpmiddelen een goede zaak is, waarmee ik alleen van harte kan instemmen en waar de Vrije Universiteit ook begrip voor zal moeten hebben en ook loyaal aan zal moeten meewerken. De overheid zal ook regelen moeten optreden, althans moeten bevorderen dat er regelen opgetreden wordt door de universiteiten zelf.

Maar de overheid zal daarbij heel erg moeten waken om niet zelf te gaan doen wat eigenlijk alleen de universiteiten zelf kunnen. De overheid zal voorzichtig te werk moeten gaan en de zelfstandigheid van het wetenschappelijk onderzoek niet mogen aantasten. Zij zal ook zeker rekening moeten houden met de bijzondere eisen en verlangens, die kunnen leven bij de bijzondere universiteiten. In zoverre zal de vereniging er ook aandacht aan moeten geven of bepaalde tendensen die bij de overheid werken gevaar zouden meebrengen voor de zelfstandigheid en de vrijheid van de bijzondere universiteiten, voor

de vrijheid met name die zij zullen hebben om datgene te doen, wat zij op grond van hun overtuiging menen te moeten doen.'

VU-magazine: U ziet hier dus duidelijk een waakhondfunctie voor de vereniging?

Prof. Sizoo: 'Ongetwijfeld. Ik ben daarom ook bijzonder blij dat in de universiteitsraad ook leden door de vereniging zijn benoemd. Het is niet de bedoeling dat zij de vereniging daarin vertegenwoordigen. Zij zijn door de vereniging benoemd met de bedoeling om datgene, wat in het maatschappelijk leven leeft in de universiteit te brengen. Ze zijn dus vergelijkbaar met wat aan de rijksuniversiteiten de kroonleden zijn. Maar het ligt dus wel voor de hand dat de vereniging daarvoor personen zal kiezen die weten wat er in de vereniging leeft. Ik zou mij kunnen voorstellen dat tegenover de ongetwijfeld aanwezige tendensen bij de overheid naar te vergaande centralisatie de vereniging in breder verband desnoods eens door middel van een motie op de jaarvergadering een uitspraak zou kunnen doen, die de bedoeling zou hebben om de universiteit te steunen in het pleiten voor haar goed recht voor eigen zelfstandigheid en het kiezen van eigen wegen. Ja, ik zou mij kunnen voorstellen dat zich weleens een geval zou kun-